

2. NODAĻA

STARP SAVĒJIEM

Latviešu valodas
aģentūra

LASĪŠANA

1. Atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Gundegas un viņas vīra dzimtā vieta ir Lapmežciems.		
2.	Gundegas aizraušanās saistīta ar šūšanu.		
3.	Guntaram nav pacietības remontēt māju.		
4.	Abi vecākie bērni savu nākotni izvēlējušies saistīt ar mākslu.		
5.	Jaunākā meita Līva bija plānots bērns.		
6.	Gundegas vecāki kopā nodzīvojuši 80 gadus.		
7.	Bērziņu ģimene ir saskanīga ģimene.		

MŪSU LAIMĪGĀ ĢIMENE

“Mēs esam vienkārša ģimene, viena no daudzajām Bērziņu ģimenēm Latvijā. Dzīvojam Lapmežciemā netālu no jūras. Lapmežciemā tagad ir mūsu mājas, taču abi ar vīru neesam šeit dzimuši, esam ienācēji. Mūsu trīs bērni Lapmežciemā gan var saukt par savu dzimto vietu, jo ir dzimuši un savu bērnību pavadījuši šeit,” stāsta Gundega.

Mani sauc Gundega, esmu mājturības un vizuālās mākslas skolotāja, strādāju Lapmežciema pamatskolā. Brīvajā laikā lasu detektīvromānus, patīk rokdarbi, mūzika, pastaigas dabā vai izbraukumi ar divriteņiem. Izšuju tautastērpus pēc pasūtījuma, tā ir kā atpūta pēc saspringtā darba skolā.

Mans vīrs Guntars strādā dāņu firmā par elektriķi. Viņš ir labsirdīgs un ļoti pacietīgs cilvēks. Brīvajā laikā viņš strādā mājās – remontē mūsu ģimenes māju. Visus remontdarbus cenšas paveikt paša spēkiem, tas ir viņa vaļasprieks – kaut ko meistarot, izgudrot.

Abi vecākie bērni Dagnija un Rūdolfis ir mācījušies un absolvējuši Lapmežciema pamatskolu un Rīgas valsts 3. ģimnāziju. Gribējām, lai bērni iegūst labu izglītību, ir cilvēki ar plašu redzesloku un interesēm. Abi bērni ir beiguši arī Jūrmalas mūzikas vidusskolu. Dagnija – klavierspēles klasi, bet Rūdolfis – ģitārspēles. Tagad Dagnija studē ekonomiku

Stokholmas Ekonomikas augstskolā, bet Rūdolfš mācās ķīmiju Latvijas Universitātē.

Mūsu ģimenē kā pārsteigums un liels brīnums pirms 9 gadiem ienāca jaunākā meita Līva. Viņa ir mūsu saulstariņš un prieka avots.

Vienmēr ar mums kopā ir mūsu vecāki, bērnu vecvecāki. Mana vīra vecāki jau ir aizsaulē, bet mani vecāki dzīvo tepat netālu Lapmežciemā. Viņi ir kopā jau no skolas laika. Tētis tikko augustā nosvinēja 80. jubileju, joprojām aktīvi zīmē un konstruē māju projektus pasūtītājiem. Mamma ir “labais mājas gariņš”, aktīvi interesējas gan par mazzbērnu gaitām, gan par Latvijā un pasaulē notiekošo. Viņi ir paraugs mums un saviem mazzbērniem.

Mēs esam parasta ģimene “no tautas”. Mums nav lielu ambīciju, slavenu radnieku, taču gribētos cerēt, ka esam laimīga un satiecīga ģimene. Laimīgu dzīvi mēs novēlam arī saviem trim bērniem.

<https://www.laiksberniem.lv/lv/konkursi/stasts-par-musu-gimeni-berzini>

LASIŠANA

2. Izvēlies un ieraksti katram tekstam atbilstošu virsrakstu!

Lai liesma turpina degt!

Ar dziesmu pa dzīvi

Noslēdzies pirmais izglītības posms

Jaunie speciālisti pieskandina pasauli

A

Daudzās Latvijas skolās ir sācies izlaiduma laiks. TV3 ziņas šodien viesojās Rīgas Juglas vidusskolā un piedalījās 12. klases izlaidumā.

Sastaptie jaunieši šajā svinīgajā dienā ir priecīgi un mērķtiecīgi. Viņi zina, ko darīs pēc skolas beigšanas. Daļa uzsāks studijas tepat Rīgā, bet daļa – dosies studēt uz ārzemēm.

Šajā skolā starp absolventiem ir arī olimpiāžu uzvarētāji. Daudzi skolas beidzēji akcentēja, ka studēs eksaktos priekšmetus.

<https://skaties.lv/zinas/latvija/skolas-sacies-izlaidumu-laiks-jauniesi-ir-priecigi-un-merktiecigi/>

B

Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) studenti gaviļē un svin vērienīgāko izlaidumu Latvijas vēsturē! Izlaidumā vienlaikus diplomus saņēma 1343 bakalaura un maģistra studiju līmeņa absolventi.

Liels izlaidums notiek, ieskandinot RTU 155. jubileju. Izlaidumā kopumā piedalās aptuveni 6000 cilvēku. Pirmo reizi Latvijā RTU rīko vienoto izlaidumu visām universitātes fakultātēm.

Izlaidumā sumina studentus no septiņām valstīm – tādām kā Panama, Brazīlija, Pakistāna, Indija un citām. Studentus sveikt ieradušies arī Latvijas valdības pārstāvji.

<https://skaties.lv/zinas/latvija/sabiedriba/rtu-studenti-gavile-arena-riga-notiek-verienigakais-izlaidums-latvijas-vesture/>

C

Ar pilsētas domes priekšsēdētāja svinīgu uzrunu un svētku koncertu sveikti pāri, kas šogad atzīmē savu 50 gadu kopdzīvi.

Skatot Mendelszona kāzu maršam, Zelta kāzu pāri pašvaldības Dzimtsarakstu nodaļā ienesa sveci, kas simbolizē pirms piecdesmit gadiem iedegtu ģimenes pavarda uguni. Iedegtās sveces simboliski sūtīja laimes vēlējumus jaunajām ģimenēm, kuras ik nedēļu šajā laulību zālē liek pamatus turpmākai ģimenes dzīvei.

Zelta kāzu pārus pilsētas domē sagaidīja gan svētku uzrunas un laimes vēlējumi, gan tieši viņiem veltīts koncerts un Zelta kāzu tortes mielasts.

<https://www.delfi.lv/novados/jekabpils/zinas/jekabpili-sumina-aizvadita-gada-zelta-kazu-parus.d?id=42905420>

D

25. maijā Dobeles Ceriņu dārzā savus jāvārdus teica viens no skaistākajiem pāriem Latvijā – Aivis Ceriņš un Lelde Lietaviete, kura pēc kāzām pārgājusi vīra uzvārdā.

Leldes un Aivja kāzas bija ilgi gaidītas un plānotas, tieši tādēļ tās apbūra ar pāra savstarpējo mīlestību. Pēc kāzu ceremonijas svinības visas nakts garumā turpinājās Mazmežotnes muižā, kur par mūziku un jautrību parūpējās viena no Latvijā pieprasītākajām grupām kāzās – “Dziļi violets”. Pirmā valša dziesma tika uzticēta dziedātājai Ievai Kerevicai, bet par jautru sadziedāšanos parūpējās Latvijā zināmais kordiriģents Arvīds Platpers.

<https://ligavam.lv/cerinu-kazas-cerinu-ziedesanas-pilnbrieda/>

3. Atzīmē pareizo atbildi!

1.	Pētījumi liecina, ka Pirro dzimtas aizsākums	ir 1. gadsimts. ir 18. gadsimts. nav zināms.
2.	Pirro dzimtas uzvārda izcelšanās saistīta ar	māju nosaukumu. muižu. bikšu krāsu.
3.	Salidojumos Pirro dzimtas koks	tiek rakstīts no jauna. tiek papildināts. tiek pārveidots.
4.	Pirro dzimta satiekas	katru sestdienu. reizi gadā. katru otro gadu.
5.	Elektroniskajā katalogā tiek apkopoti	visi dzimtas pārstāvju uzvārdi. jauniešu uzvārdi. zīdaiņu un sirmgalvju uzvārdi.

PIRRO DZIMTAS SALIDOJUMS

Pirro dzimtas sākums meklējams ap 1790. gadu, un tās ciltstēvs ir Spricis Pirro, kurš dzīvojis Rankas pagasta “Magnūžu” mājās. Par to, kā latviešu zemnieks Spricis ticis pie tik nelatviska uzvārda, īstas skaidrības nav. Dzimtā klīst leģenda, ka tas noticis tāpēc, ka uzvārda došanas laikā Spricis pie muižkunga ieradies ugunīgas krāsas biksēs. Nekāda rakstiska pamatojuma tam gan nav.

Pirro dzimtas koku pētīt sācis Dāvis Pirro. Pēc viņa pētījuma, dzimtas saknes aug Vidzemē kopš 18. gadsimta vidus un pirmais, galvenais zars sākas ar dzimtas tēvu vārdā Spricis. Pirro dzimtas mājas ir Rankas pagasta “Magnūži”, taču pats dzimtas aizsākums un izcelšanās joprojām vēl ir neatklāts noslēpums, kura atbilde tiek meklēta pat tālu ārpus dzimtās Latvijas robežām.

Gadu gaitā dzimtas koka zari aug un plešas plašumā kā milzu ozolam. Ģimenes izklīst gan pa Latviju, gan citām zemēm. Pirro dzimta pa šiem gadiem sakuplojusi līdz 9 paaudzēm, un dzimtas kokā nu ierakstīti ap 350 dzimtas locekļu vārdi. Ikgadējos salidojumos katra piedzimuša vai no jauna atrasta dzimtas dalībnieka vārds tiek ierakstīts ar patiesu prieku.

Divdesmit gadu laikā dzimtai ir izveidojušās savas tradīcijas. Ģimene ik gadu augusta otrajā sestdienā sanāk kopā, un katra atkalredzēšanās ir visīstākie svētki. Viņi pārrunā pēdējā gada notikumus, dalās priekos un bēdās, kaļ un realizē plānus vēl neapzināto dzimtas koka zaru apgūšanai. Tradicionāli jautra izvēršas fotografēšanās, kad vienā fotogrāfijā var sastapt dažādas paaudzes – gan zīdaiņi, gan sirmgalvi. Pirro dzimtā ir aktīvs jauniešu pulciņš, tas nozīmē, ka dzimtas tradīcijas tiks glabātas vēl daudzām paaudzēm. Šobrīd Pirro dzimtas vēstures saglabāšanai tiek veidots elektroniskais dzimtas dalībnieku arhīvs. Lai nākotnē viens otram nepazustu, lai nekad neaizmirstu to, kas viņi ir un no kā ir cēlušies!

http://ciltskoki.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=2061&Itemid=413&lang=lv

KLAUSĪŠANĀS

4. Klausies sarunu un atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Saruna notiek ar tēti Juri Ābolu.		
2.	Bērna attīstībā lielāka nozīme ir mātei, jo viņa bērnu nodrošina ar ēdienu.		
3.	Juris Ābols ir pārliecināts, ka tēva mīlestība stimulē bērna izaugsmi.		
4.	Vecākiem jāapgūst vecāku loma un jāprot ieklausīties bērnos.		
5.	Dēli un meitas jāaudzina atšķirīgi.		
6.	Vecāki būs laimīgi, ja bērns viņiem lūgs palīdzību.		

1. dialogs “Kristības”

Liela atbildība

Krustvecākiem jāsniedz atbalsts

Man vajag tavu padomu

Pajautā vecākiem

Es būšu krustmāte

Topošā krustmāte	Viņas draudzene

2. dialogs “Izlaidums”

Paldies, labi!

Apsveicu!

Tu šodien labi izskaties

Par godu vecvecākiem

Skrien!

Absolvents Rolands	Viņa draudzene Jolanta

3. dialogs "Kāzas"

Tiešām?

Viņš viņu bildināja

Kur notiks svinības?

Vakariņas restorānā

Tā ir klasika un elegance

Lāsma, kura dosies uz kāzām	Viņas draudzene Ilze

KLAUSĪŠANĀS

6. Klausies tekstu un izvēlies atbilstošo vārdu!

1.	Mākslinieki Zariņi savās gleznās ir	līdzīgi. atšķirīgi. vienveidīgi.
2.	Induļa Zariņa tēvs nodarbojās ar	remontdarbiem. amatniecību. muižniecību.
3.	Indulis Zariņš bija	mākslinieks, pedagogs un rektors. gleznotājs un tēlnieks. skolotājs un amatnieks.
4.	Kaspars ir emocionāls, bet Kristaps	radošāks. saprātīgāks. viltīgāks.
5.	Kaspars un Vija iepazinās	studiju gados. pirmsskolā. mākslinieku darbnīcā.
6.	Mākslinieku Zariņu dzimtu turpina	tikai dēli. bērni un mazmazbērni. mazbērni.

7. Izvēlies atbilstošo vārdu!

1. Grāmatu plauktā atrodas daudz **grāmatas / grāmatu / grāmata**.
2. Daudz **laimi / laimes / laimei** dzimšanas dienā, manu mīļo māmiņ!
3. Nellija kūkai uzkaisīja nedaudz **pūdercukura / pūdercukuru / pūdercukuram**.
4. Man šodien noderēs nedaudz **veiksme / veiksmes / veiksmi**.
5. Draugam ir maz **laiks / laika / laiku**.
6. Viņam bija maz **naudas / nauda / naudu**, tāpēc nopirka tikai saldējumu.
7. Šobrīd kolēģiem ir mazāk **darbs / darba / darbi**.
8. Jo mazāk **cilvēki / cilvēku / cilvēka**, jo mazāks risks saslimt ar vīrusu.
9. Manam dzimtas kokam ir vairāk **zaru / zari / zara** nekā tavējam.
10. Es vēlos vairāk **laiku / laikam / laika** veltīt savam hobijs.

8. Ieraksti īpašības vārdu atbilstošā formā!

1. Vectēvam patīk daudz runāt, jo viņš ir _____ (sabiedrība).
2. Mans brālis Kārlis ir _____ (sports).
3. Es mīlu mammu, jo viņa vienmēr ir _____ (smaids).
4. Tētis nebaidās no svešiem suņiem, jo viņš ir _____ (drosme).
5. Jūra šodien ir pārāk _____ (miers).
6. Viņa labākais draugs ir ļoti _____ (atlētika).

9. Ieraksti atbilstošu vārdu!

satikāties, jūtami, satiku, priecāsies, draudzējas, draudzējos, satikāties, priecāsieties

1. Juris jau sen _____ ar manu māsu Grētu.
2. Nedēļas nogalēs mēs parasti _____ labi.
3. Es _____ ar klases skaistāko meiteni.
4. Jūs _____, ja mēs atnāksim uz jūsu izlaidumu.
5. Šodien es _____ senu paziņu.
6. Uz ielas jūs _____ ar bijušo kaimiņu.
7. Rīt viņš _____, ka šodien viss labi beidzās.
8. Draudzenes kāzās mēs _____ ar jautriem kāziniekiem.

10. Izvēlies atbilstošu vārdu!

1. Līga daudz laika **velta** / **veltīs** / **veltī** saviem bērniem.
2. Krūmiņu ģimene pagājušajā gadā **pētīja** / **pēta** / **pētīs** savas dzimtas vēsturi.
3. Mēs viens otram **veltam** / **veltām** / **veltu** pārāk maz laika.
4. Es rīt gribu braukt uz Liepāju. Vai tu, lūdzu, **izpēti** / **izpētīji** / **izpētīsi** autobusa sarakstu?
5. Apsolu, ka šovakar **papētīju** / **papētīšu** / **papētī**, ko mēs rīt varētu darīt.
6. Savā maģistra darbā es esmu nolēmusi **pētīt** / **pēta** / **pētīšu** mūsdienu latviešu literatūru.

11. Ieraksti darbības vārdu vajadzības izteiksmē!

1. Šis jautājums vēl būs _____ (noskaidrot).
2. Tev _____ (sarunāt) vedēji māsas kāzām.
3. Jums _____ (zināt), ka izlaidums notiks Lielajā ģildē.
4. Es nevaru doties mājās, jo man _____ (pabeigt) iesāktie darbi.
5. Kas viņai vēl _____ (izdarīt) pirms kristību ceremonijas?
6. Tev _____ (domāt) par mācībām, nevis par izklaidi.
7. Šodien mums _____ (apmeklēt) jaunā izrāde Nacionālajā teātrī.
8. Draugu kāzās _____ (apsveikt) arī jaunā pāra vecāki.